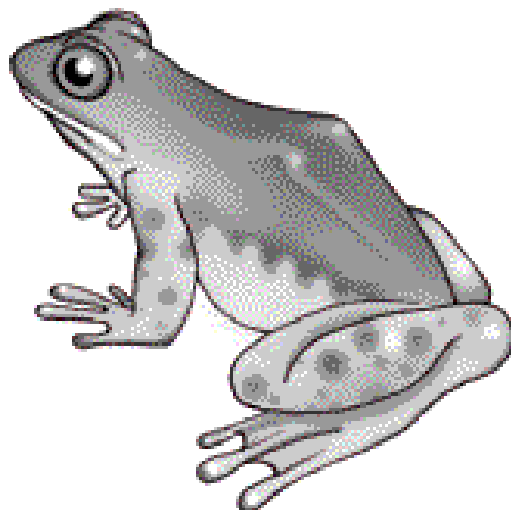

Seinäjoen eteläisen yleiskaavan laajennus

-viitasammakot (*Rana arvalis*)

Seinäjoen kaupunki

2008

Seinäjoen eteläisen yleiskaavan laajennus –viitasammakot (*Rana arvalis*)

Hannu Tuomisto, FM

Yleistä

Viitasammakko (*Rana arvalis*) on tavallista sammakkoa (*Rana temporaria*) hieman pienikokoisempi aitosammakoihin (*Ranide*) kuuluva laji. Viitasammakko on sammakkoa teräväkuonoisempi, ja lisäksi näillä lähisukuisilla lajeilla on eroa värityksessä ja takajalan rakenteessa. Myös koiraiden kutuaikaisessa ääntelyssä on eroa. Viitasammakoiden ääntely muistuttaa uppoavan pullon pulputusta, sammakoiden ääntely on kurnutusta.

Viitasammakot suosivat elinympäristöinään rantoja, tuoreita kangasmetsiä, soita ja peltoja. Kutupaikakseen ne tarvitsevat vesistöjä ja tulvarantoja. Viitasammakko on Euroopan unionin luontodirektiivin (Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, liite IV a) suojaama laji, jonka kaikenlainen häirintä ja lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kiellettyä.

Tutkimusmenetelmät

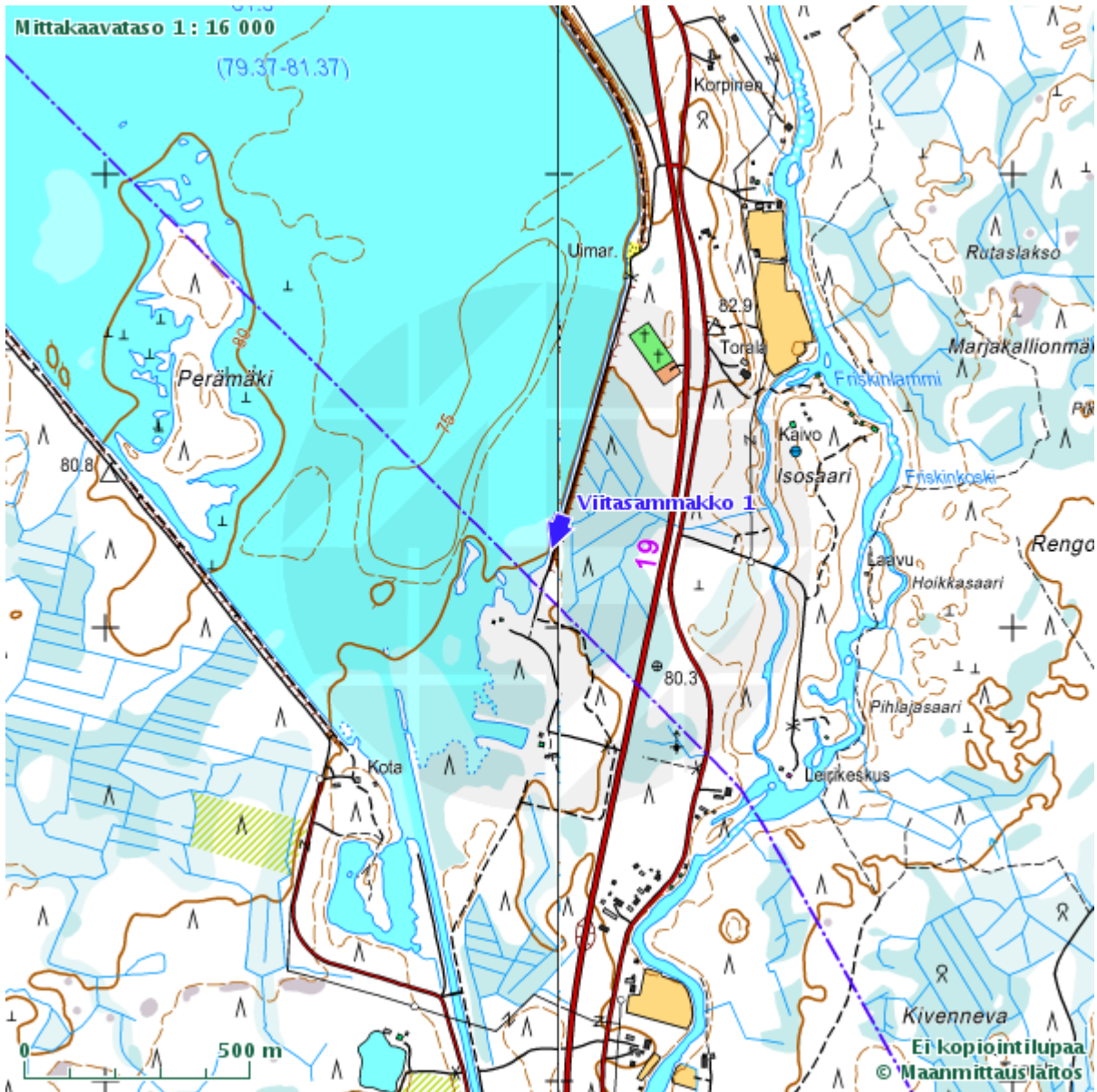
Tämän luontoselvityksen tarkoituksena oli selvittää esiintyykö Seinäjoen kaupunkialueen eteläpuolisella yleiskaavan laajennusalueella viitasammakoita. Viitasammakoiden kartoittaminen tapahtui huhti-toukokuussa 2008. Kartoitus perustui kutevien viitasammakoiden kuunteluun lajille sopivilla lisääntymispaikoilla.

Tulokset

Havaitsin kutevia viitasammakoita kolmessa eri paikassa.

1. Kyrkösjärven tekoallas

Tekoaltaan rantavyöhykkeessä Seinäjoen kaupungin ja Ilmajoen kunnan rajalla (**Kartta 1**) on osin kelluvista ja osin pohjaan ankkuroituneista turvelautoista muodostuva saaristo, jonka suojaisissa lahdelmissa oli kutuaikana toukokuussa 2008 runsaasti kutevia viitasammakoita. Viitasammakoita esiintyi myös Ilmajoen kunnan alueella Kyrkösjärven täyttökanavan suistossa.

Kartta 1. Seinäjoen kaupungin ja Ilmajoen kunnan rajalla oleva viitasammakoiden lisääntymisalue. (YKJ 3286294, 6964030)

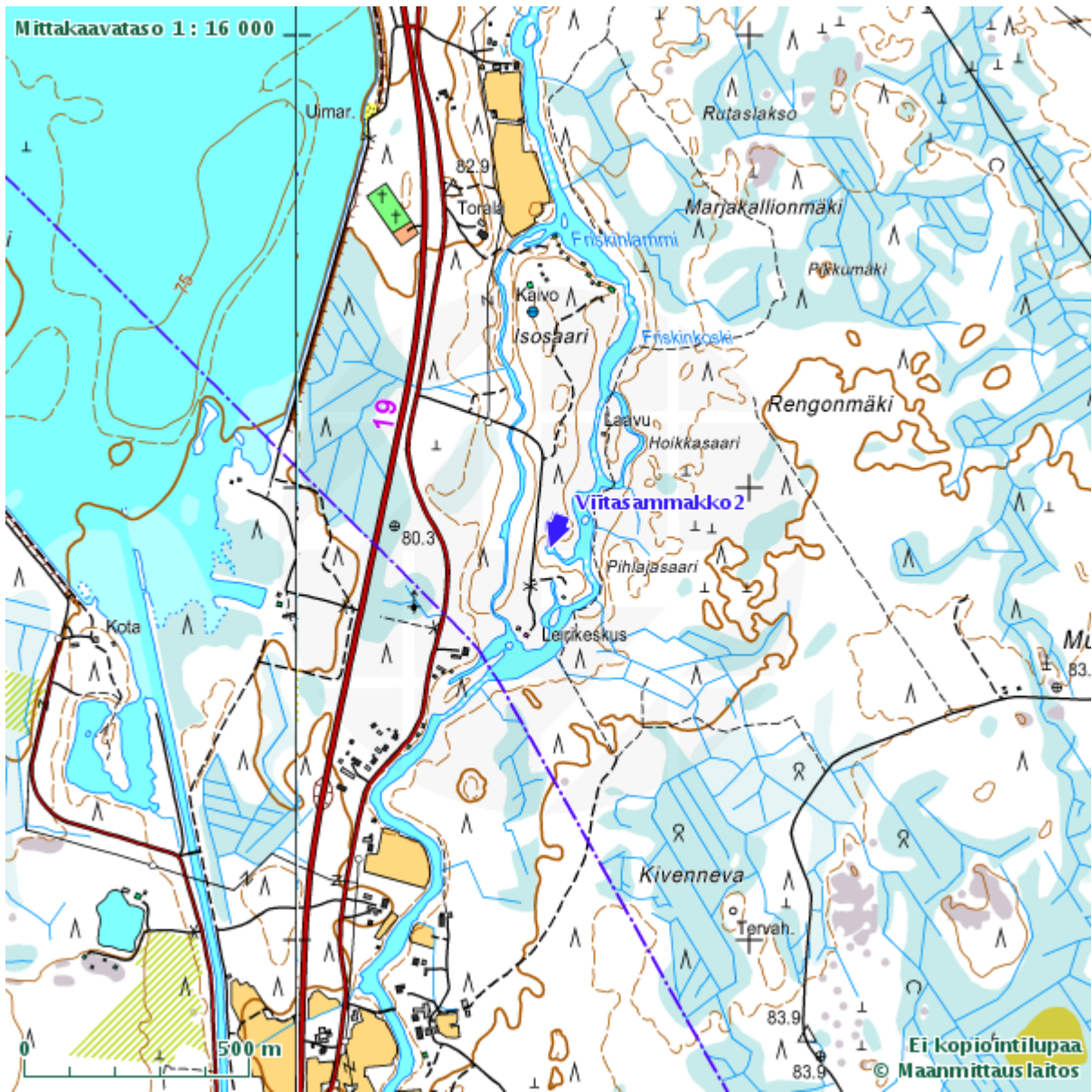
Kuva 1. Viitasammakot käyttävät kutualueenaan Kyrkösjärven tekoaltaan rannassa olevaa turvesaaristoa (vrt. Kartta 1).

Kuva 2. Järven pohjaan ankkuroituneiden turvelauttojen välissä on suojaisia lahdelmia, joissa kutee sekä sammakoita että viitasammakoita (vrt. Kartta 1).

2. Isosaari

Seinäjoessa olevan Isosaaren (**Kartta 2**) eteläpäässä on osin umpeutunut vanha jokiuoma, joka saa tulva-aikoina vesitäydennystä varsinaisesta jokiuomasta. Umpeutuneessa uomassa on useita lamparemaisista levennyksiä, joissa esiintyi toukokuussa 2008 useita kutevia sammakoita ja viitasammakoita. Muualta Seinäjoen jokiuoman varsilta en viitasammakoita löytänyt.

Kartta 2. Seinäjoen Isosaarella oleva viitasammakoiden lisääntymisalue. (YKJ 3285778, 6964030)

Kuva 3. Viitasammakoiden kutupaikka Seinäjoen Isosaassa (vrt. Kartta 2).

Kuva 4. Isosaaren kutulammesta on puomainen yhteys Seinäjokeen. (vrt. Kartta 2)

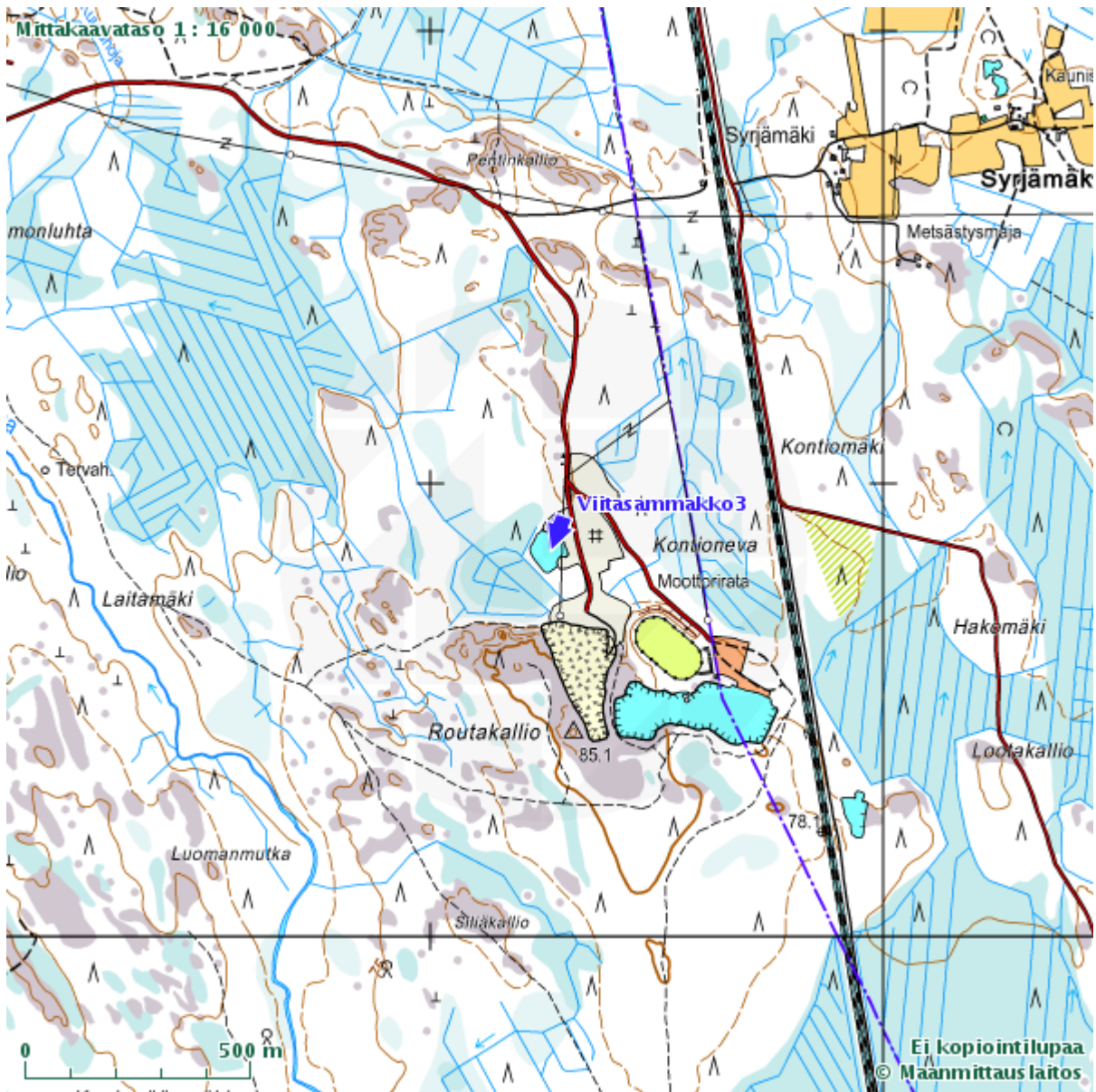

Kuva 5. Viitasammakot tarvitsevat kutupaikakseen lampareen, jossa vesi säilyy koko kutu- ja toukkavaiheen ajan. Sammakon kutu (kuvassa) kelluu veden pinnalla, viitasammakon kutu vajoaa vesistön pohjaan.

3. Routakallio

Routakallion louhosalueen länsipuolella on pieni lampi (**Kartta 3**). Lampi saa vetensä sitä ympäröiviltä soilta ja louhosalueen kallioilta sadeveden pintavaluntana. Havaitsin lammella toukokuussa 2008 yhden äännelevän viitasammakon. Todennäköisesti paikalla kutee myös muita viitasammakoita.

Kartta 3. Viitasammakoiden lisääntymisalue Seinäjoen Routakalliolla. (YKJ 3289025, 6966642)

Kuva 6. Seinäjoen Routakallion lampi saa vetensä sitä ympäröiviltä soilta, sekä pintavaluntana viereisiltä kallioilta. (vrt. Kartta 3)

Kuva 7. Routakallion lammen vieressä on louhosalueelta murskattua sepeliä. Viitasammakoiden lisäksi lammella pesii myös mustakurkku-uikku.

Muut mahdolliset viitasammakoiden esiintymispaikat

Viitasammakoille mahdollisesti sopivia lisääntymispaikkoja voisivat olla tutkimusalueen halki virtaavan Pajuluoman varsilla, sekä Kärmeskydön peltoalueen runsasvetisissä ojissa. Tämän tutkimuksen yhteydessä en kuitenkaan havainnut kutevia viitasammakoita näillä paikoilla.